

Programmeringstafel GU

Logius
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Bezoekadres:
Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 96810
2509 JE Den Haag

servicecentrum@logius.nl

Inlichtingen bij
Edwin Wisse

T 06 50062791
edwin.wisse@minbzk.nl

Datum
9 maart 2023

memo

Modernisering Digikoppeling ebMS koppelvlak

Aanleiding

De Digikoppeling standaard kent verschillende koppelvlakspecificaties. Hiervan is één, de ebMS koppelvlakspecificatie, verouderd. De onderliggende ebMS2 standaard is niet meer in beheer. Binnen regulier standaardenbeheer streven we ernaar standaarden actueel te houden. Dit voorstel valt dus binnen regulier beheer, maar wegens de impact op de voorzieningen van stakeholders agenderen we het voor dit overleg.

We stellen voor de verouderde koppelvlakstandaard ebMS2 uit te faseren en te vervangen door een nieuwe koppelvlakspecificatie die gebaseerd is op ebMS3/AS4 en overeenkomt met het Europese eDelivery. Modernisering van deze koppelvlakspecificatie biedt kansen voor stakeholders maar vraagt ook investeringen in de diensten van stakeholders.

Om een beeld te krijgen van de impact van modernisering vragen we de deelnemers aan de Programmeringstafel om een inschatting van investering en doorlooptijd van de vernieuwde koppelvlakspecificatie. Daarnaast vragen we besluiten over het opstellen van een planning voor modernisering en voor het toepassen van EU standaarden (eDelivery) als ontwikkelrichting.

Gevraagde besluiten

1. Besluit tot impact analyse *door de stakeholders* (de deelnemers aan de Programmeringstafel). Hierbij worden kosten en haalbare doorlooptijd van een overgang per stakeholder in kaart gebracht. De impactanalyses worden verzameld en gebundeld door Logius.
2. Besluit om de stakeholders te vragen om onderstaande termijnen mee te nemen in de impactanalyse. Hierop kan Logius een planning maken:
 - a. Invoeringstermijn voor de nieuwe ebMS3/AS4 koppelvlakspecificatie.
 - b. Uitmateringstermijn voor ebMS2 koppelvlakspecificatie.

Achtergrond

Het principe *standaarden boven voorzieningen* is één van de basisprincipes van de GDI. Standaarden moeten actueel gehouden worden, en aangepast worden op de eisen van de diensten van stakeholders. Onder meer moeten GDI standaarden meegaan met de ontwikkelingen van basisstandaarden waarop de GDI standaarden gebaseerd zijn. Op dit moment gebruiken we in de GDI ook standaarden die op verouderde standaarden zijn gebaseerd. Er is nu geen mechanisme om standaarden op actualiteit te beoordelen.

Modernisering is besproken in het Technisch Overleg Digikoppeling. Vanuit technisch perspectief is wenselijkheid van de modernisering duidelijk. Voor de impact op de stakeholders vraagt het TO wel om een inschatting van de haalbare termijn.

Voor de toekomst wil Logius standaarden zoals Digikoppeling harmoniseren met Europese standaarden. Bestuurlijk worden EU ontwikkelingen als richtinggevend gezien. In de **GDI Meerjarenvisie 2022-2026** staat bij Gegevensuitwisseling (hoofdstuk 7) de Europese Datagovernance Verordening als richtinggevend genoemd. In het **GDI Programmeringsplan 2023** staat:

De GDI sluit aan op Nederlandse, Europese en internationale standaarden.

Daarnaast stelt de **Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren** van BZK als actie in de eerste programmalijn:

1.4 (EU) regelgeving en implementatie in samenhang ondersteunen.

Door de Nederlandse uitwisselingsstandaarden actief te beheren en beter aan te laten sluiten op EU standaarden kunnen we uitvoering geven aan dit beleid. Met de modernisering van Digikoppeling ebMS willen we bereiken dat Nederlandse en Europese standaarden in de pas lopen en waar mogelijk zelfs dezelfde standaard zullen zijn.

Samenhang met architectuur GDI

Dit voorstel hangt samen met twee voorstellen voor architectuurprincipes die we indienen bij de Architectuurraad GDI: *Lifecycle management voor standaarden* en *Prioritering EU standaarden in de GDI*. Dit voorstel geeft uitvoering aan deze voorstellen.

E-procurement als case

Voor berichtenuitwisseling in inkoop biedt Logius onder meer het Rijksoverheid Access Point op PEPPOL (ROAP). Het PEPPOL netwerk is een Europees netwerk voor inkoopberichtenverkeer. Voor berichtuitwisseling wordt gebruik gemaakt van eDelivery, wat weer een profiel is op ebMS3/AS4. Logius faseert de bestaande Digiinkoop services en standaarden uit en vervangt deze door PEPPOL standaarden. Daarmee krijgt eDelivery nu al een rol voor berichtenverkeer voor Nederlandse stakeholders.

Voor- en nadelen

- **De ebMS koppelvlakspecificatie wordt (weer) gebaseerd op actief beheerde standaard**

De Digikoppeling ebMS2 koppelvlakspecificatie is gebaseerd op een standaard die niet meer in beheer is. Er worden geen wijzigingsverzoeken in behandeling genomen en de standaard wordt niet verder ontwikkeld. Op één belangrijk punt wijkt Digikoppeling ebMS2 zelfs af van de onderliggende standaard omdat deze een verouderde, onveilige encryptiestandaard noemt. Digikoppeling ebMS2 gebruikt een verbeterde versie maar wijkt daarin dus af van de ebMS standaard. ebMS3/AS4 is in actief beheer. Wanneer voortschrijdende (encryptie) techniek nieuwe ontwikkeling van de standaard vereist is het mogelijk een wijzigingsverzoek in te dienen.

- **Aansluiting op EU standaarden**

Voor berichtuitwisseling tussen lidstaten heeft EU DIGIT de eDelivery *building block* ontwikkeld. Deze is gebaseerd op ebMS3/AS4. Door Digikoppeling ebMS te baseren op ebMS3/AS4 is het mogelijk Digikoppeling volledig compatibel te maken met eDelivery. Dit biedt stakeholders de mogelijkheid om één koppelvlak te gebruiken voor nationaal berichtenverkeer en voor berichtenverkeer met partners in andere lidstaten. Ook verbreedt het de keuze in leveranciers wanneer geen specifiek Nederlandse standaard uitgevraagd hoeft te worden.

- **Uitfasering koppelvlakken vereist investering**

Standaarden zullen onder lifecycle management uitgefaseerd worden wanneer ze verouderd zijn of niet meer gebruikt worden. Wanneer verouderde standaarden uitgefaseerd worden moeten de koppelvlakken die de standaard gebruiken ook uitgefaseerd worden. Dit betekent dat stakeholders moeten investeren in het verder ontwikkelen van hun applicaties. Hier zijn kosten aan verbonden.